

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/36/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7511214005
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Cakoci
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7511214005.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu EOS KSI Česká republika s.r.o. so sídlom Praha 4, Novodvorská 994, Česká republika, IČO: XX XXX XXX, zastúpeného Tomášom Kušnírom s.r.o. Advokátskou kanceláriou so sídlom v Bratislave, Údernícka č. 5, proti žalovanému: I. D., nar. X.X.XXXX, R. G. U. R., T. XX, za účasti vedľajšieho účastníka: Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS so sídlom v Prešove, Važecká č. 16, IČO: XX XXX XXX, zastúpeného JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom v Stropkove, Nám. SNP č. 7, o zaplatenie 725,82 eur s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 11.07.2012, č.k. 17C 23/2012-36 jednohlasne takto

rozhodol:

M e n í uznesenie vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka tak, že žalobca je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania v sume 141,79 eur a tieto zaplatiť advokátovi JUDr. Ambrozovi Motykovi v lehote do troch dní od právoplatnosti uznesenia.

Žalobca je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy odvolacieho konania v sume 17,59 euro a tieto zaplatiť advokátovi JUDr. Ambrozovi Motykovi do troch dní od právoplatnosti uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa konanie zastavil a žalobcovi vrátil súdny poplatok 36,87 eura prostredníctvom príslušného daňového úradu a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Uznesenie odôvodnil súd prvého stupňa tým, že žalobca podaním zo dňa 26.06.2012 ešte pred prvým pojednávaním oznámil súdu, že žalobu berie v celom rozsahu späť. Na základe toho súd prvého stupňa s poukazom na ust. § 96 ods. 1 až 3 O.s.p. konanie vo veci zastavil.

Rozhodnutie o trovách konania založil na ust. § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. V tomto smere uviedol, že o nepriznaní trov konania rozhodol napriek tomu, že vedľajší účastník bol v konaní zastúpený právnym zástupcom a tento si uplatnil a aj vyčíslil trovy právneho zastúpenia v sume 141,79 eur. Konštatoval, že toto podanie - vyjadrenie k žalobe však účastníkom konania nedoručoval a ani doručovať nebude, keďže súhlas s týmto späťvzatím nie je potrebný. Mal za to, že z uvedeného vyplýva, že k späťvzatiu žaloby nedošlo pod ťarchou vznesenej námietky premlčania, nakoľko ju ani jeden z riadnych účastníkov nemá k dispozícii.

S poukazom na ust. § 3 a § 25 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa konštatoval, že *expressis verbis* zo znenia tohto zákona vyplýva, že „združenia“ vytvorené, či už z radov samotných spotrebiteľov alebo takých osôb, ktorých záujem na ochrane spotrebiteľa sa rozhodli realizovať vytvorením práve takéhoto zoskupenia majú byť nielen odhodlané, ale aj samostatne schopné plniť úlohy, kvôli ktorým vznikli. Ak, ale združenie, ktoré má takéto ciele ako hlavnú náplň svojej činnosti nevykonáva

ochranu, na ktorú je povolená výlučne samá, ale vždy a zásadne prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu stráca sa samotný zmysel a podstata existencie takéhoto združenia, keďže spotrebiteľovi žiadnu ochranu neposkytuje. Navyše zistil, že štatutárnym orgánom a predsedom združenia je JUDr. Iveta Štefeková a teda má za to, že po odbornej stránke by úkony tohto združenia mali byť minimálne na takej úrovni ako úkony právneho zástupcu z radov advokátov.

Ak sa teda vedľajší účastník dal zastúpiť právnym zástupcom je to zrejme z dôvodu, kvôli ktorému toto združenie nie je schopné kvalifikovane vystupovať a teda právny zástupca neháji ani tak záujmy účastníka, popri ktorom vedľajší účastník vystupuje, ale samotného vedľajšieho účastníka samotného a preto dospel k záveru, že tento si má znášať trovy konania sám.

Proti uzneseniu podal včas odvolanie vedľajší účastník. Tento žiadal napadnuté uznesenie vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka zmeniť a tomuto priznať ich náhradu v ním uplatnenej a vyčíslenej výške. V odvolaní uviedol, že združenie ako právnická osoba zameraná na ochranu spotrebiteľov vstúpilo legitímne v súlade s § 93 ods. 2, 3 O.s.p. z vlastného podnetu do spotrebiteľského sporu v procesnej situácii vedľajšieho účastníka na strane spotrebiteľa. Takto zvolený postup vstupu vedľajšieho účastníka je zákonne rovnocenný so vstupom do konania na základe výzvy niektorého z účastníkov urobené prostredníctvom súdu a nepredpokladá súhlas spotrebiteľa s jeho vstupom dokonca ani vedomosť o jeho vstupe do konania.

Má za to, že jeho vstup do konania bol opodstatnený, keďže žalobca vzal žalobu späť až po jeho vstupe, ktorý bol účinným prostriedkom ochrany spotrebiteľa v súdnom konaní. Poukázal na to, že v množstve súdnych konaní pôsobil už jeho vstup do konania aj bez vyjadrenia vo veci samej a na žalobcu odrazujúceho v tom smere, že uvedomujúc si neopodstatnenosť uplatňovaného nároku zobral svoje návrhy späť a žiadal konania zastaviť.

K takýmto úkonom pristúpil často aj v prípade, že mu vyjadrenie alebo oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka ani nebolo súdom doručené a toto si zistil inými spôsobmi. Má za to, že nemožno akceptovať záver súdu, že k späťvzatiu žaloby nedošlo pod ťarchou vznesenej námietky premlčania, keďže ju účastníci nedostali do dispozície. Naopak v inom uznesení rovnaký súd pod č.k. 17C 14/2012-41 uviedol, že vychádzal z toho, že v danom prípade vedľajší účastník splnil poslanie a vynaložené trovy na právne zastúpenie boli účelné. Pripustil, že by bolo ideálne, ak by samotné združenie malo vlastný aparát, odborne vzdelaný personál znalý všeobecne záväzných právnych predpisov a judikatúry súdov.

Má však v tomto smere otázku kto by takýto aparát kvalifikovaných pracovníkov zaplatil. Poukázal totiž na to, že štát svoju povinnosť podporovať činnosť takýchto združení realizuje iba v minimálnej miere. Je toho názoru, že postup súdu spočívajúci v nepriznaní náhrady trov konania takémuto vedľajšiemu účastníkovi by znamenalo de facto nemožnosť reálnej ochrany spotrebiteľov združením.

K odvolaniu vedľajšieho účastníka sa vyjadril žalobca. Tento žiadal uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. Vo vyjadrení uviedol, že sa stotožňuje s rozhodnutím súdu, ktorý nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania, keďže má za to, že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Konštatoval, že nevidí význam v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka, keďže samotnou úlohou združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. V danom prípade nemožno prijať záver, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t.j., že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu a ktoré by nemohlo uskutočniť samotné združenie bez právneho zastúpenia. Má za to, že z jeho aktívnej činnosti je zrejmé, že disponuje rozsiahlymi znalosťami a vedomosťami o danej problematike, ktorou sa ako špecifickou zaoberá a je inštitúciou spôsobilou účinne ochraňovať práva spotrebiteľa v súdnom konaní. Jeho právne zastúpenie preto považuje za nadbytočné, účelové a nehospodárne.

Odvolací súd preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutom výroku o trovách vedľajšieho účastníka podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania, postupom podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a na základe toho dospel k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka je dôvodné.

Súd prvého stupňa založil svoje závery o nedôvodnosti nároku vedľajšieho účastníka na náhradu trov konania spočívajúcich v trovách jeho právneho zastúpenia advokátom na nesprávnych skutkových záveroch a taktiež na nesprávnom právnom posúdení.

Podľa ust. § 137 O.s.p. v znení účinnom v čase rozhodovania súdu prvého stupňa trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítanie súdneho poplatku, úšly zárobok účastníkov

a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tímočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že novelou Občianskeho súdneho poriadku účinnou od 1.1.2012 bola do demonštratívneho výpočtu trov konania doplnená aj náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať účastníka v konaní podľa osobitného predpisu.

Takýmto osobitným predpisom je aj zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Postavenie takejto právnickej osoby predpokladá jej aktívnu legitímáciu na kolektívnu ochranu zákonom chránených záujmov aj vo sfére kolektívnej ochrany práv spotrebiteľa. Takéto osobitné postavenie tejto právnickej osoby nevylučuje ani možnosť vykonania úkonov v rámci súdneho konania v záujme ochrany spotrebiteľa bez toho, aby k nemu bol daný súhlas takéhoto účastníka. Pre posúdenie účelnosti vynaložených trov konania v takomto prípade je potrebné teda predovšetkým prihliadnuť na skutočnosť, či úkony vykonané vedľajším účastníkom s takýmto osobitným postavením boli v záujme ochrany účastníka konania - spotrebiteľa.

Tak ako to vyplýva z ust. § 93 ods. 3 O.s.p. vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Toto jeho postavenie mu zásadne dáva právo aj dať sa v konaní zastúpiť advokátom. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach nevylučuje, aby aj účastník odborne spôsobilý hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom sa dal zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu nemala byť priznaná náhrada trov takto vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. Takto vynaložené náklady je preto potrebné považovať za účelné. Aj vedľajší účastník má teda právo na právnu pomoc pred súdom, čo je základné ústavné právo (čl. 47 ods. 2 Ústavy SR), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom.

Vedľajšiemu účastníkovi takto vzniká zásadne aj právo na náhradu trov konania, medzi ktoré patrí aj náhrada trov právneho zastúpenia.

V každom prípade je však povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania vychádzať z ust. § 142 ods. 1 O.s.p., ktoré predpokladá náhradu trov konania iba v prípade ich účelného vynaloženia. Túto účelnosť je potrebné posudzovať individuálne v každej veci podľa okolností, za ktorých vedľajší účastník do konania vstúpil a v konaní vykonal konkrétne úkony.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca po tom, čo Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS oznámilo svoj vstup do konania ako vedľajšieho účastníka (23.2.2012) podaním zo dňa 7.3.2012 žiadal o pokračovanie v konaní. Vedľajší účastník podaním zo dňa 5.6.2012 vzniesol v konaní námietku premlčania. Žalobca následne dňa 26.6.2012 zobral svoju žalobu v celom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť. Aj keď z obsahu spisu nevyplýva, aby námietka premlčania vznesená vedľajším účastníkom sa dostala do dispozície žalobcu skôr ako tento zobral svoju žalobu späť, z rovnakého postupu žalobcu vo veľkom počte v konaní vyplýva, že tento napriek tomu, že mu námietka premlčania nebola doručená mal o tejto informácii a procesný úkon späťvzatia takto zjavne bol vykonaný práve v dôsledku tejto námietky, ktorú v konaní vzniesol vedľajší účastník v záujme ochrany práv žalovaného ako spotrebiteľa.

S poukazom na tieto závery dospel odvolací súd k záveru, že vedľajšiemu účastníkovi vznikli v konaní účelne vynaložené náklady v súvislosti s jeho vstupom do konania ako aj procesným podaním vo veci samej, ktoré boli vykonané ním splnomocneným advokátom. Keďže žalobca zobral svoju žalobu späť bez odôvodnenia, treba mať za to, že tento zaviniel zastavenie konania a za takejto situácie zodpovedá aj za náhradu účelne vynaložených trov vedľajšieho účastníka. Tieto trovy pozostávajú z odmeny za právne zastúpenie advokátom za dva úkony právnej pomoci a to prevzatie a prípravu zastúpenia a písomné vyjadrenie zo dňa 5.6.2012 po 51,45 euro podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb ako aj z režijného paušálu 2 x 7,63 eura a s pripočítaním DPH takto predstavujú trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka v prvostupňovom konaní sumu 141,79 eur.

Odvolací súd preto uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka zmenil podľa § 220 O.s.p. a tomuto ich priznal náhradu v uvedenej výške.

Vedľajší účastník bol v odvolacom konaní úspešný, preto mu patrí náhrada trov odvolacieho konania, ktoré pozostávajú z odmeny za jeden úkon právnej pomoci advokáta a to odvolanie proti výroku o trovách podľa § 10 ods. 1 citovanej vyhlášky, teda v sume 16,60 eur zníženej na jednu polovicu podľa § 14 ods. 3 písm. b/cit. vyhlášky, teda na sumu 8,30 eur. S pripočítaním režijného paušálu 7,63 euro a DPH v sume 1,66 euro, takto predstavuje odmena advokáta sumu 17,59 euro.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.